

УКАЗ ПРЕЗІДЫУМА ВЯРХОУНАГА САВЕТА БССР

За шматгадовую і пленную работу па камуністычнаму выхаванню моладзі, уцягненне яе ў актыўную працоўную дзеянасць у студэнцкіх будаўнічых атрадах, высокія паказыкі ў навучальны, вытворчай і грамадска-палітычнай дзеянасці УЗНАГАРОДЗІЦЬ:

ГАНАРОВАЙ ГРАМАТАЙ ВЯРХОУНАГА САВЕТА
БЕЛАРУСКАЙ ССР

Беларускі ордэн Працоўнага Чырвонага Сцяга дзяржаўны
універсітэт імя У. І. Леніна.

Старшыня Прэзідыума Вярхоунага Савета БССР
Ф. СУРГАНАЎ.

Сакратар Прэзідыума Вярхоунага Савета БССР
Л. ЧАГІНА.

26 снежня 1975 года.
г. Мінск.

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА ҚАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА
СЦЯГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 1 (2013) • Чацвер, 8 студзеня 1976 г.

• Цана 2 кап.

• Газета выходзіць з 1935 г.

ІДЁМ ДА З'ЕЗДА

НАПЕРАДЗЕ-ВЯЛІКІЯ ЗАДАЧЫ

Адыгоў 1975 год, апошні год дзвеятай пляцігодкі. Ен падвёў вынікі творчай працы савецкага народа па паспяховаму выкананию рашэння XXIV з'езда партыі.

У канцы мінулага года абмеркавала сваю работу і камсамольская арганізацыя БДУ. Сёня мы друкуем у скарачэнні даклад сакратара камітэта камсамола А. А. ТОЗІКА, які ён зрабіў на адбыўшымся II пленуме камітэта камсамола ўніверсітэта.

Шматмільённая армія камсамольцаў усёй краіны ўключылася ва ўсенародны рух за дастойную суперечку XXV з'езда КПСС, разгарнуўшы сплаборніцтва за права падпісцаў Партиі Ленінскага камсамола XXV з'езду партыі. Актыўны ўдзел у гэтым сплаборніцтве прымае камсамольская арганізацыя нашага ўніверсітэта. Ва ўсіх 360 нізовых камсамольскіх арганізацыях БДУ зацверджаны і паспяхова выконваецца план арганізацыйна-палітычных мерапрыемстваў па дастойной суперечке XXV з'езда партыі. У ходзе Ленінскага заліку «Рашэнні XXV з'езда КПСС — у жыцці!» кожны камсамолец прыняў асабісты комплексны план «Вучыцца камунізму».

Ідэалагічны аддзел камітэта камсамола ўніверсітэта распрацаўвае і выдаў мандат пераможцу сацыялістычнага сплаборніцтва. Такія мандаты ў цяперашні час ёсць ва ўсіх нізовых камсамольскіх арганізацыях. На факультэтах ёсць экраны сплаборніцтва, на якіх адлюстроўваюцца дасягненні камсамольцаў. Ход сплаборні-

цтва знаходзіцца пад пастаяннай увагай камітэта камсамола. Так, 16 снежня 1975 года бюро заслу́хала і падрабязна абмеркавала даклад сакратара камітэта камсамола філфака М. Ціцянкова аб работе арганізацыі па дастойнай суперечке XXV з'езда КПСС. Было прынятага рашэнне адбрыць волыт работы гэтым арганізацыям, абагульніць яго і выучыць ва ўсіх камсамольскіх арганізацыях БДУ.

У авангардзе сацыялістычнага сплаборніцтва знаходзіцца і камсамольская арганізацыя гістфака (сакратар В. Кузьміноў). Усё больш упэўнена набірае тэмпы камсамольская арганізацыя хімфака (сакратар А. Скарапанаў). Небаходна ўзмацніць работу камсамольскім арганізацыямі юрфака і біяфака (сакратары А. Грынкевіч і Э. Хацятоўскі).

Месец назад на камсамольскіх сходах былі падведзены вынікі першага этапа сплаборніцтва. Падвядзенне выніку паказала, што сацыялістычнае сплаборніцтва — гэта не толькі напружаная штодзённая работа. Гэта экзамен на грамадзянскую сталасць, дысцыплінастасць, гатоўнасць аддаць усе сілы агульнай справе.

Галоўны паказык на нашага камсамольскага арганізацыі — вучоба камсамольцаў. У многім і мы спрыялі таму, што працэкт паспяховасці ва ўніверсітэце (па выніках апошніх экзаменацыйнай сесіі) склаў 94,1. 1.097 студэнтаў здалі сесію толькі на «выдатна». Але яшчэ ў 1971 годзе

выдатнікаў у нас было 1.199. У апошнюю сесію 526 студэнтаў атрымалі нездавальнічаючыя адзнакі, а на «здавальнічаючыя» вучыцца 240 чалавек. Гэта таксама не выклікае зарадальнення.

Наша арганізацыя ў цяперашні час накапіла значны волыт работы па павышэнню паспяховасці. Волыт гэты неабходна выкарыстоўваць для паліпшэння спраў. Амаль на ўсіх факультэтах працујуць вучыбна-выхаваўчыя камісіі, акадэмічныя сектары камітэта камсамола, на філфаку — грамадскі дэканат. Галоўнае ў нашай работе па павышэнню паспяховасці — гэта сістэмнастасць, настаянства, настойлівасць, прынцыпіваласць.

Трывожыць нас становішча ў камсамольскай арганізацыі ФПМ, дзе працэкт паспяховасці ў апошнюю сесію склаў 91,12. Вучыбна-выхаваўчая камісія, акадэмічны сектар камсамольскай арганізацыі яшчэ не разварнулі як трэба свою дзеянасць. Цяпер усе наши намаганні неабходна накіраваць на больш паспяховую здачу зімовай экзаменацыйнай сесіі. З асаблівай увагай трэба аднесціся да фактаў атрыманні камсамольцамі нездавальнічаючых адзнак па грамадскіх дысцыплінах.

Хаця паспеховасць па гэтых дысцыплінах складае 99,38 працэнта, не трэба спыняцца на дасягнутым. Неабходна яшчэ лепш арганізація сумесную работу камсамола з кафедрамі грамадскіх дысцыплін. Значны волыт таго, каб яшчэ на 1971 годзе

яго неабходна выкарыстаць усім факультэтам.

Значную даламогу ў паліпшэнні паспеховасці павінна аказаць выдатнікі, неабходна толькі больш актыўна прыцягваць іх да грамадской работы. Небаходна таксама ў акаадэмічных групах малодшых курсаў стварыць інстытут студэнтаў-куратораў. І ў гэтай справе нам маглі бы дапамагчы выдатнікі.

Другая важная задача нашага камсамола — камуністычнае выхаванне студэнтаў. У сучасных умовах магутным сродкам такога выхавання з'яўляецца грамадска-палітычная практика студэнтаў. Яна ўсё больш становіцца неад'емнай часткай вучыбна-выхаваўчага працэзу.

У ходзе перадз'ездаўскага сплаборніцтва намі прароблена работа па ўдасканаленню некаторых элементаў грамадска-палітычнай практикі. Ідэалагічным аддзелам камітэта камсамола ўніверсітэта вядзецца падрыхтоўка тэматычных рэкамендаций аб формах і метадах ўдзелу камсамольскіх арганізацый у правядзеніі грамадска-палітычнай практикі.

Цяпер перад намі стаіць складаная задача: з дапамогай партыйных арганізацый падрыхтоўваць і разгарнуць сярод працоўных рэспублікі агітацыйна-прапагандысцкую работу па выніках дзвеятай пляцігодкі і задачах, якія вызначаны на дзесятую пляцігодку. Гэта таксама ўваходзіць у грамадскапалітычную практику.

На наш погляд, было бы карысным спалучыць гра-

мадска-палітычную атэсцацию з Ленінскім залікам, таму што гэта два аднатаўповые мерапрыемствы. Спалучэнне дазволіла бы вызваліць значную колькасць часу для больш якаснай падрыхтоўкі да аднаго мерапрыемства.

Неабходна спыніцца і на ідэяна-маральнym і эстэтычным выхаванні студэнтаў. На жаль, многія нашы выпускнікі не ўзнімаюцца вышэй пачатковай адукацыі ў духоўных адносінах. Яны не ведаюць элементарных правіл этикету, дрэнна ведаюць музыку, тэатр, мастацтву літаратуру.

Мы многае робім для маральнага выхавання студэнтаў: праводзім дыспасыту, лекцыі, гутаркі, суперечкі з дзеячамі культуры і мастацтва. Але гэта недастатковая. Відаць, некаторыя формы ўжо ўстарэлі, неабходна ўвесьці новыя, больш дзеясныя. У першую чаргу траба аткыніць разгарніць інтернатах.

— восьем арганізацаюць у інтернатах.

Так, — восьем арганізацаюць у інтернате студэнцкі клуб. Треба і іншым факультэтам задумацца над гэтым пытаннем.

Нельга абысці сёня і пытанне абмену камсамольскіх дакументаў. На 19 снежня 1975 года новыя камсамольскі дакументы атрымалі 3.550 студэнтаў. Зараз у абмен уключыліся 6 пярвічных камсамольскіх арганізацый. У цэлым абмен праходзіць здавальняючы, аднак ёсць і недахопы. Складаеца ўражанне, што яшчэ не ўсе кіраунікі камсамольскіх арганізацый факультэтаў зразумелі ў поўным сэнсе ўсю важнасць гэтага ме-

рарыемства. На факультэтах у арганізацыі абмену заняты чамусыці не ўвесці камсамольскі актыў. На наш погляд, неабходна узмацніць ідэалагічную работу ў перыяд абмену. Нас вельмі турбуюць той факт, што ні адна з шасці пачаўшых абмен камсамольскіх арганізацый яшчэ не закончыла яго.

Мы лічым, што ў час абмену камсамольскіх дакументаў той ці іншай арганізацыі ўвесці ў камсамольскі актыў павінен ўздзельнічаць у гэтым важным мерапрыемстве. Камітэт камсамола ўніверсітэта лічыць таксама, што яшчэ недастаткова ў жыцці камсамольскай арганізацыі прымаць удзел камсамольцы — выкладчыкі, аспіранты, супрацоўнікі, а яны павінны паказаць студэнтам прыклад не толькі ў наўуцы, але і у адносінах да выканання камсамольскіх абавязкаў.

Валодаючы пэўным жыццёвым волытом і, як правіла, волыт камсамольскай работы, яны павінны іграць актыўную ролю ў жыцці факультэцкіх арганізацый.

Нам яшчэ многае прадстаіць зрабіць па далейшаму разгортаўванню перадз'ездаўскага сплаборніцтва, сур'ёзна прадумана пытанне аб падвядзенні яго вымікаў. Неабходна забяспечыць актыўны ўдзел камсамольцаў, усіх студэнтаў БДУ ва ўсенародным аблеркаванні праекта ЦК КПСС да XXV з'езда партыі «Асноўныя напрамкі развіцця народнай гаспадаркі СССР на 1976—1980 гады».

Камсамольская арганізацыя ўніверсітэта мае шмат рэзерваў, і наша задача — выкарыстаць іх пад паліпшэння сваёй дзейнасці.

ГОРАЧА ВІНШУЕМ!

Студэнта III курса юрыдычнага факультэта БДУ імя У. І. Леніна І. І. Голуба, узнагароджанага за актыўны ўдзел у работе студэнцкіх будаўнічых атрадаў Ганаровай граматай Вярхоунага Савета Беларускай ССР.

ВЕСТКІ З МЕХМАТА

З вялікім поспехам прайшла ў актавай зале БДУ суперечка з ансамблем песен пад кірауніцтвам Сяргея Нікіціна, якую арганізація клубу цікавых суперечак меҳмата.

У ансамбль уваходзяць пляцёраў ўсіх студэнтаў фізікі МДУ, якія ўдзельнічалі ў шматлікіх конкурсах і фестывалах, з'яўляюцца лаўрэатамі перадачы «Ало, мы шукаем таленты».

Цікавая, рознабаковая праграма, выражансне выкананне дапамагаюць ансамблю ўстановіць цесны контакт са слухачамі.

Абыякавых у зале не застаецца — усе хорам падхопліваюць песні, якія паліబліся, выклікаюць выкананіцца яшчэ...

У рэспубліканскім Доме кіно адбылася творчая суперечка кінегматографістаў — выпускнікоў факультэта журналістыкі БДУ з выкладчыкамі і студэнтамі гэтага факультэта.

Больш трываліцца выпуклікі журафака працуе зараз у галіне кінегматографіі. Яны сталі высокакваліфікаўнымі рэжысёрамі, аперарамі, сценарыстамі.

Н. ЛУГАВАЯ.

Гаворыць выпускнік факультэта, сакратар прафленастаўніцтва Саюза кінегматографістаў БССР, кінарэжысёр І. М. Дабралюбаў:

— Я прыйшоў на гэту суперечку і зноў уявіў сябе адзначыць, што выпускнікі студэнтам, зноў бачу выкладчыкаў, якім я вельмі наюць займаць вядучыя пазіцыі ў кінамастацтве. Прыемна глядзець фільмы наўчальных выпуклікі.

Мне прыемна сёня весткі суперечкі і зноў уявіў сябе адзначыць, што выпускнікі студэнтам, зноў бачу выкладчыкаў, якім я вельмі наюць займаць вядучыя пазіцыі ў кінамастацтве. Прыемна глядзець фільмы наўчальных выпуклікі.

Пасля заканчэння урачыстай часткі вечара ў холе Дома кіно адбыўся аблен думкамі разважаннямі па пытаннях развіцця беларускага кінегматографа.

В. ГЕДРОІЦ.

ПРАПАГАНДЫСТ ПРАВАВЫХ ВЕДАЎ

— Рабыты, сёня вы пачуеце лекцыю на тэму «Падлетак і закон». Чытае яе студэнт юрыдычнага факультэта БДУ Лісоўскі, — абывіла класны кіраунік VIII класа сярэдняй школы № 18 г. Бабруйска.

Такія абывілы можна было часта пачуць у верасні — кастрыйніку 1975 года у школах, ГПТВ горада.

— Пры праходжанні вучэбна - вытворчай практикі ў народным судзе Бабруйска я прачытаў больш 20 лекцый на прававыя тэмы, — сказаў Генадзь Лісоўскі ў сваім дакладзе на навуков-практычнай канферэнцыі.

Добрае веданне законаў, старания падрыхтоўка, умельны падбор прыкладаў забяспечвалі высокую якасць яго выступленняў. «Лекцыя

вельмі цікавая, ілюструецца прыкладамі з судовай практикі і з жыцця школы», «Лекцыя выклікала вялікую цікавасць у вучніў, было зададзена шмат пытанняў» — гэта вытрымкі з водгуку аб лекцыях, прачытаных Г. Лісоўскім. Ён зусім спрадядлів лічыць, што правядзенне гутацькі на прававыя тэмы вельмі патрэбна студэнту-юрысту для набыцця навыкаў аратарскага майстэрства; кожны юрист павінен быць прапагандыстам прававых ведаў.

Тэмы лекцый Лісоўскага былі ў асноўным разлічаны на слухачоў - падлеткаў: «Крымінальная адказнасць падлеткаў», «Падлетак і закон», «Працоўныя льготы для моладзі» і іншыя.

В. ШВЯЦОУ.

ПРАКТЫКА

Другі ўжо год мы праходзім вытворчую практику на Ермакоўскім стацыянары Інстытута лесу і драўніны, які размешчаны ў Заходніх Саянах. На стацыянары праводзяцца комплексныя даследаванні па вывучэнню горнай расліннасці. Важнасць і неабходнасць такіх даследаванняў у горных умовах выкліканы тым, што горныя лясы займаюць больш палавіну тэрыторыі Сібіры і маюць вялікое народнагаспадарчае значэнне. Канкрэтныя задачамі стацыянара з'яўляюцца: выяўленне заканамернасці ўзнікнення і развіція лясоў, фарміраванне іх структурных асаблівасцей у гэтых прыродных умовах, а таксама вядучыя фактары, якія кіруюць працэсамі развіція лясоў.

Мы займаємся вывучэн-

РАСЦЕ Ў СІБІРЫ ЛЕС...

нем узінёління сасны сібірской (кедравай) у вытворчых тыпах лесу, якія ўзніклі на месцы карэнага кедроўніка ў выніку антрарапагеннага ўздзеяння — канцэнтраваных высечак. Эта пашыршила дынамічную раўнавагу, характерную для натуральных лясоў, якія выпрацавалі сістemu ахоўных рэакцый, заснаваных на працівінні адвартных сувязяў у кампанентаў ляснога біягаеацэнозу. Другі напрамак нашай работы звязаны з вывучэннем саставу і структуры вытворчых тыпаў лесу.

З наступлением лета мы накіроўваемся ў падарожжа па Краснайрскому краю. Тоё, што мы паспелі паглядзець, вельмі здзівіла нас.

Незабыўнае ўражанне пакідае падарожжа на цеплаходзе «Тургенев» па аднаму

з буйнейшых вадасховішчаў у краіне — Краснайрскому мору — ад Абакана да Дзіўнагорска, дзе шлях цеплаходу перакрывае велічальная і магутная плаціна Краснайрскай ГЭС.

У Абакане мы наведалі краязнаўчы музей, які славіцца галерэяй сібірскіх помнікаў — скульптур, сабраных на курганах хакаскіх стэпаў археолагам А. Н. Ліпскім. Узрост асобных енісейскіх «ідалаў» дасягае 4 тысяч год!

З Абакана праз Мінусінск можна папасці ў Шушанскае, дзе да 100-годдзя з дня нараджэння У. І. Леніна створаны ўнікальны мемарыяльны комплекс — музей-запаведнік «Сібірская ссылька У. І. Леніна».

Пабывалі мы і ў Краснайрскім дзяржаўным запа-

студэнты V курса біяфака.

С. ПІСКУНОВА,

У. ПІСКУНОУ,

ДЫЯЛОГ ДЗЕЛАВЫХ ЛЮДЗЕЙ

курсе і ў групе ёсьць ці «хвасцісты», ці тыя, хто праpusкае заняткі. Натуральна, што яны ўступаюць у канфлікт са старастай, з якога пытаяюць і за наведванне, і за паспяхавасць. Старасце, як апантенту такіх студэнтаў, заслужыць аўтатырэц толькі кантролем, не гаворачы ўжо аб лаяльных адносінах да іх, амаль немагчыма. Тут, відаць, патрэбны не толькі шляхам кантролю, а і стварэннем пэўнага мікраклімату ўнутры калектыву, у даным выпадку вычэбнага. А гэта немагчыма без устойлівага і, галоўнае, заслужанага аўтарытэту старасты.

Т. Скібіцкая: — Лічу, што кожны чалавек павінен мець яснае ўяўленне аб справе, якой займаецца, павінен быць наведвальніком калектыву, у даным выпадку вычэбнага. А гэта немагчыма без устойлівага і, галоўнае, заслужанага аўтарытэту старасты.

В. Рошчын: — У прынцыпі, так. Але стараста ў групе — чалавек не выбирайемы, а назначаемы. Студэнту, які выконвае функцыі, ускладзеныя дэканатам, заваяваў аўтарытэт усёй групы без выключэння вельмі цяжкага. Упэўнены, што амаль на кожным

да сябе. Но як адбываецца часцяком канфлікт студэнта, які праpusциў лекцию, і старасты? Банальны прыклад:

Стараста: «Іваноў, чаму ты чора пайшоў з лекцыі?»

Студэнт: «Ты ж сам сёня не быў на першай пары!»

Адсюль вывад — трэба быць бездакорным перад сабой і групай. Гэта першаднае правило для старасты. Акрамя таго, узінікае, па-мойму, яшчэ адна проблема. Лічу, што не толькі кожны студэнт группы авабязаны даваць спрэваздачу старасце, але і наадварот. Гэта, на мой погляд, вырашае адразу і другую проблему. Часта здарядае так, што стараста ставіць сябе вышэй групы. Калі ж будзе існаваць добрае правіла спрэваздачу перад сваімі таварышамі, то такая проблема будзе вырашана, значыць, знікніць прычына для кан-

фліктаў. Але са сказанага зусім не трэба рабіць вывад, што стараста — толькі адміністратор, студэнт, які мае бездакорную рэпутацыю. Ён перш за ёсць чалавек і павінен у кожным конкретным выпадку ўнікаць у сутнасці пытання, разумець студэнта. І мне здаецца, што ў асобных выпадках ён можа нахватаваць сваё «добра» на пропуск лекцыі. Калі ж стараста, гаворачы мякка, лаяльны, то ён ужо беспрынцыпавы, і тут яму не дапаможа самая актыўная грамадская работа.

Карацей кажучы, стараста павінен быць прыкладам для іншых: і ў вучобе, і ў грамадской работе. Гэта, мусіць, не банальнае ісцініцца.

В. Рошчын: — Поўнасцю згодны з тым, што стараста павінен трymаць спрэваздачу перад групай за сваю работу. Па-першое, гэта не дазваляе яму стаць вышэй групы, а, пад другое, дапаможа ў свой

час звярнуць увагу на недахопы яго работы. Але вось у адносінах старасты, які з'яўляецца прыкладам і ў вучобе, і ў наведванні лекцый, і ў грамадской работе, у мяне іншыя думкі.

Т. Скібіцкая: — Я лічу, што адно вынікае з другога. Рэгулярнае наведванне

у большай меры забяспечвае добрую вучобу. А сапраўдны студэнт, натуральна, не можа задавальняцца толькі добрымі адзнакамі ў залікоўцы. Ён жа імкненіца браць не толькі для сябе, але і аддаваць нешта, актыўна ўдзельнічаць у грамадскім жыцці факультэта, дзе могуць працаваць старасты, а гаворыць аб простай і ў той жа час такой складанай проблеме, як арганізація студэнта.

В. Рошчын: — Гэта так. Але ці зможа студэнт пазбегнуць павярхонага засвячэння вучебнай праграмы, аддаючи столькі сіл, энергіі выкананню функцый старасты і абавязкаў актыўіста — грамадскага дзеяча?

В. Рошчын: — І прыкладам высокай арганізаціі студэнта зноў жа павінна быць арганізація старасты групы ў першую чаргу?

Т. Скібіцкая: — Безумоўна.

ЗАЎСЁДЫ Ў АВАНГАРДЗЕ

Гэты Новы год студэнты-радыёфілі зустрэлі ў новым вучэбным корпусе. Ужо цэлы семестр, які мы адварвамы ад «вялікай зямлі». Прывыкі да холаду, які часам бывае адчуваўальным у нашым корпусе са шкла і бетону, і яшчэ не ўстанавілі, што лепш: грукат трамвай пад акном ці заўвянне ветру.

А наогул тут добра. Пры язяперашнім зіме можна наізіраць цудоўныя пейзажы. Аднак нягледзячы на тэртыярныя ўзоры, мы не забываёмся на свае ававязкі, абыт, што мы — студэнты БДУ і што вучоба — наша найпершай справа, а ўсё астатніе — пасля.

Алег пачаў займацца цяжкай атлетыкай на I курсе ўніверсітэта і цяпер — член зборнай каманды

БДУ. Абараняе гонар ВНУ і рэспублікі на спаборніцтвах розных рангах.

Аляксей Прыстрэм з'яўляецца членам зборнай каманды ўніверсітэта па спартыўнай гімнастыцы. Вельмі працалюбівы і дысцыплінаваны студэнт. Заўсёды, як перад выхадам на памост, сабраны і паддягнуты.

Наогул усе нашы студэнты знаходзяцца ў авангардзе грамадска-палітычных, навуковых, культурна-масавых і спартыўных мерапрыемстваў, захоўваючы пры гэтым высокі сярэдні бал паспяхавасці. Гэта не дзіўна, што на грамадска-палітычнай атэстатаў ўсе студэнты групы атрымалі «добра» і «выдатна».

Цяпер, у час чарговай сесіі, кожны студэнт імкненіца глыбока ведаць выкладаемыя дысцыпліны, і асабліва прадметы па спецыяльнасці. Но з гэтай навукамі звязана наша будучая прафесія. Немалая заслуга ў тым, каб цяперашнія студэнты сталі высокакваліфікованымі спецыялістамі, належыць выкладчыкам. Важна не толькі даць веды, але і прывіць любоў да прадстаўчай работы.

Ужо не першы семестр чытае лекцыі па спецкурсах у 5 групі дасцэнт Д. С. Даманеўскі. Студэнтам падабаецца яго манера спакойнага, сістэматызаванага выкладання. Іменна ён адкрывае нам дзве варыянты ў будучую здзяйнасць студэнтаў.

В. РУСАК,
У. ГУМІНСКІ.

«Чалавек здзіўляюча шматганны. Толькі як зразіць, каб гэтыя грані адкрываліся табе поўна і даступна? Як дапамагчы чалавеку адкрыць глыбінныя тайнікі яго душы? Даўсь, відаць, у чым загадка: перш чым браць ад іншых, трэба аддаць ім сваё. Не, я не кажу аб арганізаторскіх здольнасцях ці яшчэ аб чымосьці ў гэтым родзе. Дружба, магчыма, — гэта асноўнае. І не праходзьце сумна адзін калі аднаго, бо кожны з нас мае тое, чаго няма ў іншага. А калі б скласці ўсё гэта разам, як бы мы маглі вырасці!» — так я думаю, гледзячы на гэтую спілку дзяўчынину. Ну, канешне, гэта не тактычна і не этычна. «Паўтарыце, калі ласка, паўтарыце...» Не, не, я слухаю. Слухаю і бачу яе перад сабой. Якая яна? Але не трэба рабіць мантонае апісанне зневіненія. Толькі вось вочы ў яе сапраўды незвычайнія. У народзе гаворыць аб такіх — «ясныя». Яны ўсе, як хваля: падымуцца і агорнуць свежасцю і чысцінёй. І хто хоча ў гэтым упэўніцца, зайдзіце на біяфак. Паглядзіце на сцэні «Імі ганарыца фальвет». Вось яна ў белым халаце з звычайнімі вучнёўскімі «хвосцікамі». Студэнтка IV курса Ліда Балтрамяюк — ленінскі стыленаўдніцтва.

Першы экзамен здадзены. Толькі ў трох чалавек «цацверкі», у астатніх — «пяцёркі». Але разам іх можна убачыць не толькі ля «дзяўчэй» з надпісам «Ціха, ідзе экзамен». Шумныя дыскусіі аб прафесіі — у спрэчцы няма абыкавых; слайды аб замежнай практицы — разам; у оперы «Тэатр — усе». «Так і павінна быць», — кажуць яны. Так, павінна быць. У іх гэта работа, вучоба і праста жыццё. **Л. САЧНКОВА.**

НА ЗДЫМКАХ: лекцыю па спецкурсу чытае дасцэнт фізфака Д. С. ДАМАНЕЎСКІ (у цэнтры); у ліку лепшых студэнтаў 5-й групы IV курса Алег ГУСЕЎ (злева) і Аляксей ПРЫСТРЭМ (справа).

НА ЗДЫМКАХ: лекцыю па спецкурсу чытае дасцэнт фізфака Д. С. ДАМАНЕЎСКІ (у цэнтры); у ліку лепшых студэнтаў 5-й групы IV курса Алег ГУСЕЎ (злева) і Аляксей ПРЫСТРЭМ (справа).

ПАКАЗВАЕ «ВЫШЭЙШАЯ ШКОЛА»

У жыцці кожнага студэнта і выкладчыка вялікую ролю адыгрывае книга. У наш час паток інфармацыі настолькі вялікі, што часам бывае цяжка разабрацца ў наплыве новых выданняў і выбраць з іх саме неабходнае. Як жа вырашыць гэту задачу? Вось тут на дапамогу і прыходзяць розныя даведнікі, часопісы, бюлетні, выстаўкі кніг.

Адна з такіх выставак была арганізавана выдавецтвам «Вышэйшая школа» ў нашым універсітэце. На выстаўцы, якая праводзілася на працягу трох дзён, дэманстраваліся выданні, выпушчаныя выдавецтвам за апошнія пяць год. Тут можна было пра глядзець літаратуру, якая датычала розных галін вedaў: архітэктуры і будаўніцтва, матэматыкі і фізікі, гісторыі і філософіі. На выстаўцы было прадстаўленна каля 300 кніг. Але гэта толькі невялікая частка той

літаратуры, якая выпускалася выдавецтвам.

Вось што расказаў аб выстаўцы галоўны рэдактар выдавецтва М. А. Раговіч:

— Выстаўка наша шматпланавая. Яна адлюстроўвае не толькі дасягненні выдавецтва за апошнія пяць годзе, але і непасрэдны профіль яго работы. Галоўная яе задача — прыঞ্চынць універсітэцкіх вучоных да стварэння новых дапаможнікаў. Мы хочам дапамагчы студэнтам і выкладчыкам разабрацца ў кніжным моры, забяспечыць іх неабходнай літаратурай, ісці ў нагу з навейшымі дасягненнямі навукі.

Наведальнікі выстаўкі змаглі атрымаць кансультацию старшага рэдактара рэдакцыі «Літаратура па тэхніцы» Ж. І. Васюк.

Студэнты і выкладчыкі мелі магчымасць бліжэй пазнаёміцца з навейшай навукай літаратуры. Хацела ся б, каб такія выстаўкі праводзіліся рэгурярна.

Н. ФІЛАНЕНКА.

НА РАБФАКУ

ВЕРНАСЦЬ СВАЁЙ ПРАЦЫ

...ВОСЬ ужо некалькі дзён Валодзю не давала спакою гэта пісьмо. Прасілі даламогі. Перад яго вачым паўсталі ўсё жыццё гэтага чалавека...

Зусім малады, дваццацігадовы, ён сеў упершыню на лаву падсудных. І вось яго будуть судзі зноў, ужо не першы раз.

Чалавек прасіў літасці. Але Валодзя ведаў цвердым: адно: той, хто зрабіў злачынства, пераступіў рамкі закона, павінен атрымаць справядлівую меру пакарання...

З Уладзімірам Жылко мы пазнаёміліся на юрыдычным факультэце. Ён адзін з тых студэнтаў - зачоначнікаў, якія з'ехаліся зараз на зімовую сесію. Так, у юрыстаў яна ўжо пачалася. Для найбольш блізкага знаёмства са студэнтамі мы прысутнічалі на лекцыі па криміналістыцы ў пяцікурсніку, дзе і займаецца Уладзімір Жылко. Людзі тут розных професій і ўзростаў. У многіх за плячымі ўжо багаты жыццёвыя вопыт.

Пэўна, цяга да ведаў, вернасць той нялёткай справе, якой яны вырашылі прысвяціць сваё жыццё, любоў да гэтай прафесіі збірае іх у гэтай аудыторыі. Сам Уладзімір, напрыклад, працаў і грузчыкам, і слесарам, і юрысконсультам, зараз ён народны суддзя Нясвіжа.

Першы экзамен студэнты здалі па специкурсу. «Выдатна» паявілася у зачоначніку С. Максімава, У. Жылко, А. Казакевіч і іншых.

Зразумела, сумяшчаць працу і вучобу — справа нялёткай, але студэнты своечасова выконвалі заданні, регулярна атрымліваючи неабходную літаратуру з універсітэта. Тры разы тут праводзіўся дзень завочніка.

Пасля лекцыі па криміналістыцы мы пазнаёміліся з выстаўкай прац студэнтаў V курса. Лепшымі прызнаны працы А. Судзілоўскага, Г. Ерапловіча і іншых.

У дзень завочніка на зачоначным факультэце, як

ніколі, мнагалюдна. Студэнты атрымліваюць неабходныя кансультации, здаюць датэрмінова залікі.

Яшчэ здалёк заўважаем группу людзей каля адной з аудыторый і падыходзім да іх. Залік па старажытнарускай літаратуры здають студэнты - зачоначнікі I курса філфака. Увагу прыцягваюць дзве дзяўчыны, якія аб нечым ажыўлена размаўляюць. Гэта А. Астрэйка і Л. Турко. Дзяўчата працуюць важкімі ў сельскіх школах. Аб прафесіі настаўніка марылі яшчэ з дзяцінства. Яны выканалі тры контрольныя работы, а зараз датэрмінова здають залікі. «Найбольш падабаецца фальклор, — гаворыць Людзя, — курс якога чытае Ніл Гілевіч». Дзяўчата з захаленнем расказваюць, як яны хадзілі па вёсках і запісвалі народныя песні, прымаўкі, прыказкі. А зараз увесе гэтыя матэрыялі яны прывезлі з сабой. Праца

выканана на «выдатна». — Залік! — урачыста вымавіў юнак, які толькі што вышаў з аудыторыі.

Вось ужо трэці год з'яўляецца сакратаром камітэта камсамола ПМК-73 г. Старыя Дарогі Міхаіл Жукавец. Ён даўно вырашыў усё сваё жыццё прысвяціць выхаванню людзей. «Іменна пастаянная праца з людзьмі, веданне іх патрэб і клопатай, жаданне быць карысным дала магло мне выбраць свой шлях у жыцці»...

Чарга патроху ўбывае... Сесія... У адных яна ўжо заканчваецца, як у завочніку - юрыстаў, у іншых толькі пачынаецца. Хутка ўсе студэнты - зачоначнікі збяруцца ў сценах універсітэта, каб праверыць свае веды — вынікі самастойнай работы, каб даказаць вернасць сваёй працы, вернасць той справе, якой яны вырашылі прысвяціць сваё жыццё.

**Н. АУРАМАВА,
Л. ДРАЗДОВА,**

НА РАБФАКУ

НА РАБФАКУ

НА РАБФАКУ

ПУЦЁУКА ВА УНІВЕРСІТЭТ

У гэтым годзе на рабфаку вучаща каля 400 чалавек. 170 з іх — рабочыя, 180 дэмабілізаваныя войны, каля 50 — калгаснікі. 115 слухачоў — камуністы, больш 50 — удзарнікі камуністычнай працы.

Сёня яны ўліліся ў студэнцкую сям'ю. Пакуль, праўда, быўнікі рабфакаўцаў не паўнапраўнымі студэнтамі, а слухачамі падыхтоўчага аддзялення — рабфака БДУ.

Пакуль... За гэтым сло вам — восем мясяц з на пружанай працы, мэта якой — атрымаць пущёўку на ўніверсітэт.

У БДУ для навучання слухачоў створаны самыя добрыя ўмовы: слухачы карыстаюцца ўсімі правамі студэнтаў ВНУ, забяспечваюцца стыпендыйя, іншага роднім прадастаўляецца інтэрнат. Лекцыі на рабфаку чытаюць волынскія выкладчыкі.

Арганізацыя навучання забяспечвае спалучэнне розных форм і метадаў, якія прымяняюцца і ў школе, і ў ВНУ. Вялікая ўвага ўдзялена індывідуальнай работе са студэнтамі.

У зоры ведаў выпускнікоў рабфака цалкам залежыць ад дапамогі дэканатаў і кафедр, індывідуальная падыход выкладчыкаў, падтрымкі грамадскіх арганізацый і таварышаў га дадзяління.

Ці можа ставіцца пытанне аб існаванні падыхтоўчага аддзялення? Мне здаецца, што такога пытання ужо быць не можа. Практыка паказвае, што падыхтоўчага аддзяленне неабходна. На рабфак ідзе моладзь, якая па розных прычынах не паступіла ў ВНУ адразу пасля школы і якой траба аднавіць і павысіць веды, атрыманыя там.

Я жадаю сёняшнім рабфакаўцам поспеху, плённай працы і хачу, каб традыцыі быльых выпускнікоў падыхтоўчага аддзялення былі пра доўжаны. Інтэр'ю звязаў В. БУРДЫКА, В. ГУРЭЦКІ.

работы падыхтоўчага аддзялення. На радзе факультэта не клапоцяцца аб захаванні кантынгенту студэнтаў-рабфакаўцаў.

Нельга забываць аб рабочых пасланцах і пасля таго, як яны становяцца паўнапраўнымі студэнтамі.

Вучоба быльых рабфакаўцаў павінна паходзіць з зачаленем расказваюць, як яны хадзілі па вёсках і запісвалі народныя песні, прымаўкі, прыказкі. А зараз увесе гэтыя матэрыялі яны прывезлі з сабой. Праца

работы падыхтоўчага аддзялення. На рабфаку вучеба і выкладчыкі рабфакаўцаў — даклады дэканата заслушоўваць на рэктораце. Такая ўвага і контроль, зразумела, адзынаюць сваю становішчу рабфакаўцаў.

Важны рэзерв падыхтоўкі добрых спецыялістаў з ліку рабфакаўцаў — уладкальванне вучэбна-метадычнай работы. Нельга міриться з такім становішчам, калі на некаторых факультэтах да чацвёртага курса застаецца толькі трэцяя частка прынятых. Захаванне кантынгенту, клапатлівая дапамога працоўнай моладзі, якая імкнецца да ведаў, — авансязак вышэйшай школы.

Хай не бянтэжыць рабфакаўцаў той год, які ім трэба будзе правесці на «нульовым» курсе. Час гэты пройдзе не дарэмна. Зараз якія такога факультэта, дзе б не вучыліся былья рабфакаўцы. Вось іх імёны, імёны студэнтаў-выдатнікаў: І. Андрукевіч, В. Грывацкі, У. Карагін, А. Грывацкі, З. Даражчонак, В. Курчанка, С. Рымкевіч, В. Камлічэнка, В. Нікалаеўскі, М. Сакалоўскі.

Так, год міне вельмі хутка. А пакуль што рабфак вучыцца. За партамі — людзі працы. Пройдзе некалькі месяцаў, і яны стануть студэнтамі, прынятымі з сабой на ўніверсітэт. Весь іх мінавы час, якія падыхтоўчага аддзялення ёсць яшчэ пэўныя недахопы. Асобныя дэканаты недацізываюць важнасць рабфака для папялшэння факультэта студэнтамі з ліку перадавых рабочых і калгаснікаў, мала ўдзяляюць увагі пытанням паляпшэння

Я ВУЧЫЦЦА ПРЫЙШОУ НА РАБФАК

Раіса Караткевіч, група філолагіі, беларускае аддзяленне:

— Пасля дзесяці класаў я пайшла вучыцца ў школу-магазін: не цярпелася хутчай акунуща ў самастойнае жыццё. Закончыла яе і два гады працаўала прадаўцом. Але зразумела, што гандаль — не мае прызначэння.

У 1971 годзе прыехала ў Мінск, уладавалася на будоўлю. Працаўала з ахвотай, хутка мяне прызначылі брыгадзірам. А потым заночыла адзінцаты клас ШПМ, тут жа, пры Доме культуры скончыла трэці клас музичнай школы. Паявілася жаданне навучыцца кіраваць аўтамабілем, і праз 8 месяцаў атрымала права шафёра-прафесіянала. Займалася ў спартыўнай секцыі — здаўна мяне вабіць настольны тэніс. Прывескі першы разрад, выступала на гарадскіх, абласных, рэспубліканскіх спаборніцтвах.

Увесе час работы на будоўлі займалася грамадскімі справамі. Была членам камсамольскага бюро, групкам сорту, членам «КП», няштатным супрацоўнікам міліцыі па лі-

кожны участак работы падыхтоўчага адзялення, не магла я падводзіць таварышаў, якія верылі ў мене.

І усё ж я знаходзіла час, каб рыхтавацца да паступлення ў ВНУ — вельмі ўжо хадзілася вучыцца, быць студэнткай. Пяць разоў паступала ў БДУ... Патрэбна было шмат ведаць, каб акацца за ўніверсітэцкай аўтадырой.

І вось я — слухач падыхтоўчага адзялення! Хіба можна выказаць маю радасць.

Мікалай Шаўчэнка, група юрыстаў, сакратар парытуарнай арганізацыі падыхтоўчага адзялення:

— На рабфак моладзь ідзе з цвёрдымі намерамі: вучыцца. І усе, хто займаецца тут, упэўнены, што дарога выбрана цвердая і назаўсёды.

Хто знаёмы з падыхтоўчага адзяленнем, ведае, як нялётка даеца пытніцамі.

Я заканчыла школу ў 1967 годзе. Некалькі разоў спрабавала паступіць у педагогічны інстытут па філаграфічнай факультэту, але не праходзіла па конкурсу. Працаўала ў Наваполацку на хімкамбінаце, а думкі мае быті аб вучобе. І калі пасля чарговай няўдалай спробы глядзела на студэнтаў, на сэрцы становілася вельмі балюча. Аднойчы мяне

здаўна мяне вабіць настольны тэніс. Пры своім першым разрад, выступала на гарадскіх, абласных, рэспубліканскіх спаборніцтвах.

Пасля пайшоў у Наваполацкае грамадскіе вучылішча нафтувікову. Па заканчэнні яго мяне накіравалі старшым апаратчыкам на Светлагорскі завод штучнага вакансія. Адтоль пайшоў слухачамі, якія па розных прычынах не паступіла ў ВНУ адразу пасля школы і якой траба аднавіць і павысіць веды, атрыманыя там.

Я жадаю сёняшнім рабфакаўцам поспеху, плённай працы і хачу, каб традыцыі быльых выпускнікоў падыхтоўчага адзялення былі пра доўжаны. На рабфак ідзе моладзь, якая па розных прычынах не паступіла ў ВНУ адразу пасля школы і якой траба аднавіць і павысіць веды, атрыманыя там.

Інтэр'ю звязаў В. БУРДЫКА, В. ГУРЭЦКІ.

